

NATALIE YOUNG

Dokonalá chut'

aneb

JAK SNÍST SVÉHO MANŽELA

„BRILANTNÍ
A DOSLOVNÁ
PITVA MANŽELSTVÍ.“

The Times

NATALIE YOUNG

Dokonalá chuť

aneb

Jak sníst svého manžela

Manželství, zrada
a měsíc nejlahodnějších pokrmů

2014

Copyright © 2014 by Natalie Young
Translation © 2014 by Jan Netolička
Cover design © 2014 by DOMINO

Veškerá práva vyhrazena. Žádná část tohoto díla nesmí být reprodukována ani elektronicky přenášena či šířena bez předchozího písemného souhlasu majitele autorských práv.

Z anglického originálu SEASON TO TASTE OR HOW TO EAT
YOUR HUSBAND,
vydaného nakladatelstvím Headline, Londýn 2014,
přeložil Jan Netolička
Odpovědná redaktorka: Karin Lednická
Jazyková redaktorka: Hana Pernicová
Korektura: Milena Nečadová
Sazba písmem Palatino CE: Rajka Marišinská a Jiří Ryška
Obálka: Rajka Marišinská
Vydání druhé, v elektronické verzi první
Vydalo nakladatelství DOMINO, Na Hradbách 3, Ostrava 1,
v listopadu 2014

ISBN 978-80-7498-020-6

Pro

Jackie Coventryovou a Mercy Hooperovou

Někdy je prostě nutné jít do konfrontace.

Louise Bourgeois

1

Lizzie nasedla do svého volva, posunula si sedadlo a nastavila zrcátko. Čalounění i vzduch v autě byly plné vůně jeho smetanové kůže smíchané s pachem tabáku; nechala si ji, nevětrala celou cestu k jezeru. Venku byla zima, měla zapnuté topení a v kufru auta funěl pes, takže brzy byla doslova obklíčena bílou mlhou a nucena otírat čelní sklo rukávem, aby vůbec viděla na cestu. Bylo to skutečně hloupé, ale ještě hloupější jí připadalo otevřít okýnko a nechat si utéct vůni svého manžela.

U jezera dupla na brzdu a oči jí padly na dvě mince zapadlé u ruční brzdy – penci a dvoupenci. Ležel tam taky kousek papíru s nákupním seznamem napsaným obyčejnou tužkou.

Cukr

Mouku

Vejce

Máslo

LP

Na podlaze se válel zbytek tužky s okousanou gumou na konci. U Joanny v Londýně zkusil drogy. Nikdy jí neřekl, co bral, jenom že něco zkoušel a že to „byl hukot“. „LP“ znamenalo lepicí pásku. Hleděla na ten seznam a uvažovala, co to může znamenat, když někdo píše úplně do růžku, nahuštěně a zbytek papíru nechá úplně volný. Zvedla si lístek přímo před oko, druhé zavřela a snažila se všechny ty klikyháky znovu přečíst. Pak lístek odhodila do kapsy u dveří a vyšla na čerstvý vzduch.

Zadívala se na svůj obraz na hladině jezera a vytáhla si fleecový límec outdoorové bundy výš ke krku. Uběhla hodina a ona se stále ještě procházela pod vysokými stromy s Ritou, mohutnou fenou ridgebacka, těsně v patách. Slyšela čvachtání a úplně cítila, jak se psovi na tlapy lepí bláto stejně jako jí na boty.

Matka jí vždycky říkala: „Když tě něco zklame, musíš to jít vychodit. A snaž se moc nechlastat.“

„Jo,“ řekla Lizzie, když seděla zpátky za volantem. Dívala se přes čelní sklo a její pes trpělivě dřepěl v kufuru, mokrý a smradlavý.

~

Gumové rukavice z místního obchodu byly nějaký růžový šmejd z Číny v levném sáčku a neměly nic společného s těmi zdobenými na citlivou pleť, které si kupovala v supermarketu. Lizzie se dvakrát vrátila k regálu, aby je dala zpátky. Nakonec se postavila k pokladně a se skloněnou hlavou a nohou vykroucenou

skoro úplně chodidlem nahoru četla noviny odhozené na podlahu, dokud pokladní s ohromným hnědým drdolem neodtrhla oči od zeleně za oknem a nezeptala se jí, jestli si ty rukavice teda vezme.

Lizzie vyložila na pult ještě mrkev, česnek, cibuli, celer a brambory. „A ten papír a rukavice taky,“ řekla. „Ale mám jenom deset liber.“

Jela domů a zaparkovala na obvyklém místě na příjezdové cestě, napůl na krajnici. Pak ještě chvíli seděla za volantem a dívala se na domek za živým plotem, se zdí z červených cihel s velkou prasklinou, a na stromy, které byly ještě holé, tmavé a vlhké od zimy.

Ten chlap z reality by řekl: „Je to nádherný domeček. Trošku zarostlý, ale moc útulný.“

~

Jacob už byl mrtvý tři dny. Teď ležel v mrazáku v šestnácti porcích. Lizzie ho dneska odpoledne chtěla začít dělat. Hned jak se v pondělí sehnula, aby mu nahmatala pulz, bylo jí jasné, že pohřbít ho v lese nepřipadá v úvahu, a nešlo o to, že by neměla páru nebo nervy vykopat dost hlubokou díru. Spíš jí vadilo, co by se stalo pak. V duchu viděla, jak jeho tělo postupně zvedají kořeny stromu, jak ho odhalují prudké bouřky, jak mezi tlejícím listím najednou trčí ze země jeho ruka. Pak by ho našel náhodný chodec se psem a to by byl konec. Následně už by jen zazvonil telefon, vlastně mobil na stolku v kuchyni, který si zvolila jako jediné spojení se světem. Dopravili by ji zpátky a bylo

by jedno, jak daleko by utekla. Přivezli by ji zpátky do Surrey v policejním autě a přinutili by ji identifikovat tělo a pak už by to šlo z kopce.

Lizzie otevřela kufr a dívala se, jak se Rita vyčůrala u obrubníku a pak se podplazila pod tisovým živým plotem na zahradu. Kdyby chtěla v tomhle domku zůstat, mohla Jacobovo tělo hodit do bažiny, která byla po obou stranách lesní cesty, po níž nic nejezdilo a kde byla pořád tma. Zarostl by hustým rákosím a ona by věděla, že si deset let v klidu hnije kousek od baráku.

Bylo by to v pořádku, protože nikoho, dokonce ani pošťáka nebo velké děti z farmy, ani trampy, kteří by sem třeba zabloudili z výšlapu na South Downs Way, by nenapadlo, že tady někde leží rozkládající se mrtvola. Surreyské kopce, a hlavně tahle část vedle A31 mezi Guildfordem a Farnhamem, to byla díra ležící mimo všechna obydlená místa, kde si lidi stavějí domy s velkými bránami, z nichž vyrážejí v naleštěných autech za prací do Londýna. Místní maximálně o víkendů vyrazili do zahradního centra a večer si udělali pěknou večeři, ale neměli čas čenichat nebo očumovat. Dokonce i ten pošťák v ošoupaných riflích a tričku, který vždycky přiskákal přes kaluže a výmoly a radši ani nevypínal motor, když jim strkal dopisy pod dveře, byl jenom nudný chlap, co flinkal práci a staral se o čtyři malé děti.

Takže to mohla udělat. Mohla šoupnout Jacoba do bažiny s nějakou zátěží a říct na poště a v hospodě i té ženské s drdolem v obchodě, že manžel odjel s novým

přítelem do Argentiny nebo Kalifornie nebo do Kambodže, aby tam začali nový život. Neřekla by, že odjel s tou kurvou z Guildfordu, protože z toho, jak by se odmlčela, by všichni poznali, že se stalo něco divného.

Lizzie souhlasila s Jacobem, že není dokonalá. Nebyla moc chytrá a byla pravda, že jí chyběla fantazie; ale zase byla praktická a okamžitě, jakmile jí došlo, že je mrtvý, si byla jistá, že ona do vězení nepůjde. V jejich třicetiletém manželství toho chybělo mnohem víc než to, co na dokonalosti scházelo jí, a když byl nyní jeden z nich bohužel mrtvý, ten druhý měl konečně možnost posunout se někam dál a znovu žít.

Skutečně žít, pomyslela si Lizzie, když odemkla dveře a pak opatrně schovala klíče do kapsy.

Pojede vlakem do Skotska. V Glasgow si najde nějaký pokojík s výhledem na střechy, postelí a jedním křeslem. Venku bude rušno, bude si mít kde dát kafe a všude budou lidi, kteří se budou starat o své. Bude ranní ptáče. Bude ranní ptáče, shodí ze sebe peřinu a vyrazí do ulic. Ale nebude ji budit štěbetání ptáků ani šustění listů. Život v lese ji kdysi přitahoval, ale nakonec z něj měla jen kruhy pod očima a svět bez přátel. Naučila se tak akorát dívat pod nohy, aby do něčeho nešlápla.

Pronajme si pokojík a bude pracovat v kanceláři. Bude chodit do knihovny a bude žít skromně, ze dne na den. Od nikoho nebude nic potřebovat.

Na verandě se Lizzie otočila a protřela si tváře. Tiše zavolala na psa, který prolezl zpátky pod živým plo-

tem, a vešla do domu. Odvážně prošla kuchyní, kde položila nákup na kredenc, a prošla spojovacími dveřmi do garáže.

~

Otevřela mrazák. Úplně nahoře ve vysunovacím drátěném šuplíku byla jeho pravá ruka, zabalená v sáčku na odpadky a označená nálepkou popsanou fixem. Ležela na sáčku, v němž byla levá ruka. Další kusy byly naskládány pod košíkem, rovněž v černých sáčcích a popsané. Do volných míst mezi nimi nacpala mraženou zeleninu.

Lizzie se opřela jednou rukou o okraj mrazáku, udělala krok zpátky a upřela pohled na betonovou podlahu. Najednou jí vyschlo v ústech. Na hodinkách měla jedenáct třicet dva, což znamenalo, že od cesty k jezeru ztratila další hodinu jen tak bloumáním o ničem. Poslouchala, jak hodinky tiše tikají, a mezitím hledala očima na zemi skvrny od krve – od krve, kterou sem mohla přinést na botách nebo na pneumatice zahradního kolečka. Moc jí nebylo. Dokonce ani na trávě, kde ho umlátíla k smrti.

- 1. Je úplně jedno – a jemu ještě úc – kterým kouskem začneš.
Lestli je ti to příjemnější, začni*

- končetinami, ale nemyslí si, že čím dál budeš od jeho srdce, tím to bude jednodušší.
2. Ber jeden kus po druhém. Prostě všechno, co je. Nic na tom není.
  3. Buď ráda, že to děláš sama. Jediný svědek toho, co děláš, je tvůj pes.
  4. Kašli na ten smrad, který k tomu prostě patří. Rozmístí si po domě na strategických místech mísky s octem a sodou bikarbonou. K tomu se pak dostaneme. Možná pomůže dát si na nos kolíček na prádlo, jenom si pod něj přilep náplast, ať se neodřes. Když si ho necháš na nose i u jídla, nebudeš cítit chuť masa. Stejný efekt bude mít, pokud si potřes jazyk silnou kávou a skořicí.
  5. Náušnice si klidně nech. Jenom nějaké tyrkysové klípsy. Nebo zlato?

*To je přece jedno, jde o to, že to
nemusíš dělat s sáčkem přes hlavu.*

V kuchyni si Lizzie nasadila růžové rukavice, vynadala ze sáčku jeho pravou ruku a sáček vrátila do šuplíku. Opláchla ruku pod studenou vodou, kartáčkem očistila zbytky zaschlé krve, pak pustila horkou a ruku dokonale vydrhla. Hodila přes dřez utěrku a nechala ruku rozmrznout, aby na ni neviděla. Na parapet položila misku s octem a šla do obýváku zapálit v krbu. Právě tam trávili většinu manželství. Luštili křížovky a dívali se na televizi. Často se hádali kvůli penězům a Jacob se jednou postavil za gauč s pusou od ucha k uchu a pokusil se ji přidusit polštářem.

„Dobrý bože,“ mumlal hrdelním hlasem. Někde tam uvnitř byla jeho matka, zapíchnutá jako rybí kost, malá a vzteklá.

„Dáš si čaj?“ řekl vždycky.

„Čaj?“

„Chceš čaj?“

„Promiň, Jacobe,“ zašeptala teď.

Ještě stále byla v šoku. Seděla u ohně v zástěře, kolena přitážená k tělu, a dívala se na papuče. Nepřítomně zlomila mezi prsty několik zápalek.

„Postavím vodu,“ říkal. Přestavoval kůlnu na nářadí. Pořád lítal ven a zase dovnitř a spoustu času strávil tím, že si čistil brýle.

„Čaj?“

„Do prdele, dáš si ten čaj?“

„Čaj?“

„Chceš čaj?“

6. Dělejší si seznam všeho hnusného, co ti kdy řekl. Manželství jsou vždycky plná ubohých gest. Slova, gest, chování obecně.
7. Nic nerozebírej a nesnaž se přijít na to, proč. Vždycky když přijdeš kolem stolu v kuchyni, zapíš si to. Za nějaký čas budou ty jeho hnusné poznámky jako tvoje armáda. Bud' velkorysá. Sleduj, jak se řádky mění ve vojáky a staví se do šiku. Vína je jako velká země, která se dál rozpíná a mění tvar. Bude růst a útočit na tvé hranice.

*Nedouval jí to. Vybuduj si silnou
armádu.*

Lizzie vytáhla z lednice láhev bílého a nalila si ho do sklenice na dlouhé stopce, kterou její manžel koupil v akci v supermarketu v sadě po čtyřech. Usoudila, že víno se k jídlu bude dobře hodit. Hodlala si dopřát první doušek až společně s prvním soustem. Bude to odměna, kterou pro sebe měla připravenou. Zrychlil se jí tep a odříct si skleničku se najednou dostalo na horní příčky seznamu zkoušek vůle pro dnešní večer, přestože prve na něm nic podobného nebylo. Cílem bylo přece konzumovat, a je jedno, jestli to bude znamenat, že se napije už před jídlem, aby se uklidnila, nebo po něm za odměnu. Raději podlehne všem náhlým touhám, než aby celý projekt odpískala. Je to přece práce jako jakákoli jiná a na konci by měl být pocit z dobře vykonaného díla, ne-li přímo satisfakce, bez ohledu na způsob, jakým cíle dosáhne. Najednou měla pocit, že trocha vína vlastně nevádí.

~

Pohled na konec, kde ruku odsekla a kde vyčuhoval kus kosti se stále napojeným svalstvem a lesklými kousky chrupavky, jí moc nepomohl. Zakryla ho tedy utěrkou a přesunula se k prstům. Očistila kartáčkem

nehty a opláchla je v dřezu. Pak vzít štěteček a potřít kůži olejem, aby byla pěkně křupavá. Celou ruku hezky osolila, opepřila – pepř samozřejmě z mlýnku – a vše vetřela do kůže. Nakonec ji položila na plech dlaní dolů a pečlivě narovнала prsty.

8. *Jakmile maso rozmrazne, bude ti připadat trochu bělejší, možná i nažloutlé. To je naprosto normální. Při sekání se taky někde mohly udělat tmavé skvrny. I kdyby byla některá místa skoro fialová, neděs se.*
9. *Dotoky krve, posmrtná ztuhlost a zčernání jsou fantasmagorie, kterou si vymysleli v televizi. Práce s mrtvolou je ve skutečnosti zcela prostá.*
10. *Jakmile daný kus rozmrazne, stačí krátká masáž a kůže dokonce získá původní barvu.*

Lizzie stála v kabátě ve tmě na terase a dívala se na stromy. Na sobě stále měla gumové rukavice a zástěru.

Než dala ruku péct, nechala troubu půl hodiny rozehrát na maximum. To bylo trochu moc, ale ona měla pocit, že spálit první kousek tak, že vlastně nebude poznat, co to je, není pro začátek špatný nápad. Sama se na zahradě taky několikrát spálila a to bylo při teplotě 25 až 30 stupňů. Skončila dehydrovaná, jako po opici, jen to bylo snad ještě horší. On teď byl ve 250. Krev se mu bude vařit už za pár minut. To přehnal. Měla by troubu trochu zeslabit. Až na to, že by se u toho musela podívat na lidskou ruku. Vůbec netušila, jak bude reagovat, až ji začne jíst. V téhle fázi dá skutečně přednost hodně křupavé kůrčičce. Bude lepší nechat tu troubu na maximum.

Lizzie se zachvěla. Tenhle týden bylo v jejich domku jako v ledárně. Měla otevřená skoro všechna okna a na talířcích nechala hořet svíčky, aby se zbavila zápachu. Když ho v pondělí porcovala, vyvalila se na trávník střeva jako hromada mrtvých ryb a puch způsobený překotně se množícími bakteriemi, který je doprovázel, jí zůstal v nose strašně dlouho. Cítila ten smrad pořád, když uklízela, když šla do schodů, v koupelně i před ní. Věděla, že po té hrůze na trávniku se ho jen tak nezbaví, že jí ulpí úplně na všem, takže drhla postupně celý barák. Padla na to veškerá dezinfekce, kterou našla v komoře pod schody, a tolik kýblů horké vody, že to Rita ze svého pelechu v koupelně na zemi snad ještě neviděla. Prostěradla, koberce, příkrývky

a ručníky. Všechno vyprané a vyvětrané. Navíc teď Lizzie neměla na nose kolíček, vlasy měla vyčesané a čerstvě umyté a v uších drobné perlové náušnice. Bylo jí to jasné. Na tohle si bude muset dát bacha, hlavně když se moc opije bílým vínem. Ten puch byl falešný signál přímo z mozku. V jejím domě byla smrt. V mrazáku. Měla teď sedět ve vlaku do Skotska a hledat si nějakou ubytovnu.

Vydechla. Zkřížila paže na prsou a nadzvedla si pod kabátem svěšená prsa.

Byl začátek března. V dubnu už to bude mít určitě za sebou a pak bude mít zase svůj život. Bude se za každou cenu vyhýbat emocionálním zážitkům. Hysterickým ženám, katastrofickým zprávám, líbajícím se párům, filmům, malým dětem. Kolem psů bude chodit velkým obloukem a procházky budou prostě procházky s cílem nadýchat se vzduchu a hýbat se, ne snažit se najít jiný pohled na věc. K řezníkovi ani nepáchne a obrní se proti situacím, kdy by se náhodou ocitla v blízkosti jakéhokoli obchodu s masem. Bude z ní vegetariánka, uprchlík. Bude žít, navzdory všemu a všem, a pravděpodobně díky tomu bude zažívat náhlé návaly úlevy, i když ty bude asi krotit všechno, co zažila, a potřeba být neustále ve střehu. Za žádnou cenu se nesmí přestat ovládat. Každý její pohyb bude promyšlený a interakci s okolím omezí na minimum.

Dál o budoucnosti neuvažovala. Měla vyřešené tohle a skutečnost, že odjede ze Surrey do Skotska. Spotřebuje všechno, co má doma, a až do odjezdu se bude

snažit nenakupovat. Na účtu jí toho moc nezůstalo – ne že by tam někdy něco bylo. Dům jim patřil, ale v bance měla pouhých dvě stě čtyřicet liber a jen o něco víc na společném účtu. Ve spíži byla spousta sucharů, krabice kukuřičných lupínků, pár konzerv, nějaké kachní sádlo, v krabici v garáži a v lednici spousta zeleniny, čtyři láhve bílého vína a v mrazáku dostatek proteinů, aby ji držely při životě. Bude chodit se psem a běhat, aby jí zůstala chuť k jídlu a aby si vyčistila hlavu. Na noc si dá trochu brandy a krůček po krůčku se bude blížit šanci na nový život.

„To zvládneš, Lizzie, jsi šikovná holka,“ šeptala si sama pro sebe už od rána, i když věděla, že to není ani tak povzbuzení jako spíš pokus zmírnit napětí, které cítí v obličejí. Cítila ho v čelisti. Cítila ho v očích, když je v noci otevřela a dívala se do stropu.

V pondělí ráno to byla strašná nehoda. Místo aby ho zabila, mohla jít na procházku se psem nebo se jet projet do toho velkého supermarketu u A31. Mohla upéct biskupský chlebíček nebo se mrknout na internet. Mohla využít toho pocitu zoufalství, přeběhnout vedle k Erikovi a Barbaře, zanést jim nějaké sušenky a zeptat se, jestli pro ni nemají nějakou práci v domě nebo na farmě. Taky mohla jet do zahradního centra, počkat, až otevřou, a pak se jen tak dívat na zboží i na krásného Toma Vickoryho s velkýma hnědýma očima a tváří plnou citu. Místo toho se rozhodla v 8:15 zabít svého manžela na trávníku před domem starým rýčem. Byl venku jen v tenkém vlněném svetříku, sklo-

něný nad květinovým záhonem, a snažil se zvětšit díru na stromek, kterou vykopal už na podzim.

~

Od tohohle pondělí měla Lizzie na nose kolíček na prádlo a neustále čichala mentol a eukalyptus. Občas jen tak postávala v kůlně, kde se ve vzduchu stále ještě vznášela vůně jejího manžela. Asi třikrát nebo čtyřikrát za tenhle týden se dostala do stavu naprostého popření reality a všechny její smysly se shodly na tom, že Jacob stále žije. Cítila ho v té kůlně a pak ho v pondělí i v úterý večer cítila, jak jí dýchá na krk v kuchyni u stolu. Dokonce měla pocit, že ho krátce zahlédla na zahradě, hned ve středu ráno. Byl skloněný nad svou dírou.

Lizzie věděla, že to jsou přeludy, ale i tak ji dokázaly obalamutit natolik, že neupadla do totálního šoku. V úterý odpoledne šla do ložnice sbalit si batoh. Pak ucítila na tváři slzy. Jednu, druhou. Přešla k zrcadlu a spatřila unavenou třiapadesátiletou ženu. V její tváři však nebyla ani stopa po tom, co udělala. Naopak, uprostřed aury jemných plavých vlasů viděla tvář ženy, která už zase vypadala silná a odhodlaná. Na obraze v zrcadle nebylo co obdivovat, nebylo na něm nic, co by se někomu mohlo líbit; ale ta tvář byla jako žádná jiná a pocit, že se pohledem na ni zbavila veškeré sebe-lítosti, byl takovým požítkem, jaký snad nikdy nezažila. Sní tělo svého manžela, uklidí celý dům, pronajme ho a bude žít dál, ve Skotsku a bez zbytečných citů.

2

Nedá se říct, že by ho přímo umlátila k smrti. Prostě ho jednou praštila do temene hlavy. Pak vzala rýč do obou rukou, rozmáchla se ze strany a zasáhla ho do zátylku tak silně, že se mu jistě mozek rozplácl zevnitř o čelo.

Zhroutil se na trávník, úplně bezvládně jako hadrová panenka. Lizzie se dívala, jak jí žuchnul k nohám. Pak se vydala přes trávník ke kůlně pro sekeru zatnutou z vnitřní strany do dveří. Nic to nebylo. Vrátila se do domu, vzala si gumové rukavice a ze skříňky pod dřezem vytáhla sáčky na odpadky. Dala nažrat psovi a vzpomněla si, že má v jednom šuplíku, kam dávala všechno možné, takové šikovní drátky. Opatrně šuplík zavřela a vycouvala do garáže. Pak za sebou dveře garáže zavřela a zamkla. Na trávě byla jinovatka a všude kolem ticho. Rýč a sekera, které hodlala ještě použít, ležely hned vedle něj, jako by jí je tam nachystal nějaký neviditelný přítel. Pevná linka i mobil, kterými by případně mohla zavolat policii, byly nyní zamčené uvnitř, na stole v chodbě.

~

Na první zásek se hodně soustředila. Dvěma prsty si udělala místečko mezi ponožkou a riflemi. Sekera zasvištěla vzduchem a ostří zasáhlo přesně proužek bílé kůže těsně nad ponožkou. Slyšela, jak zazvonilo o kost. Znovu se rozmáchla a tentokrát už šla sekera skrz a chodidlo se pěkně oddělilo od zbytku nohy. Na jinovatku vystříkla krev a ona se sehnula, aby mu sundala ponožku.

Pečlivě chodidlo zabalila do sáčku. Pata se jí krásně vešla do růžku, prsty vtlačila na druhou stranu a pak zkušeným pohybem sáček zavřela tak, aby z něj vymáčkla vzduch. Nakonec udělala těsně nad kotníkem uzlík.

11. *Možná by nebylo špatné dělat si poznámky. Jak umřel? Byla to v hádce? Jak drsná to byla hádka na stupnicí od jedné do desíti? Kdo nebo co v ní ještě hrálo roli? A co sousedí?*
12. *Isi na ulici, nebo na zapadlém venkově?*

13. Slyšel tě někdo?
14. Máš nějaké sousedy, kteří se užívají v rodinných dramatech ostatních? Dávej si pozor na příliš stisknuté rty a/nebo sinalé tváře a píchlavé pohledy lidí v chladných předměstských uličkách. Pro všechny lidi, kteří si neuvědomují vlastní vztek nebo kteří ho nejsou schopni vhodným způsobem ventilovat, je tvoje situace splněním všech snů. Žili by z ní celé roky.
15. Svět je plný parazitů.
16. Nechávej zatažené záclony.
17. Házeli jste po sobě nádoby, sklenice nebo kopali vztekem do zdi? Byl u toho pes? Je normální, že si lidé během hádky uylévají vztek na zvířatech, hlavně když jim dojdou

*argumenty a jejich protivník je
pasivně agresivní.*

18. *Když ho teď máš konečně
v mrazáku, nemáš náhodou
taký nějaké zranění, které bys
potřebovala ošetřit?*
19. *Kopnul tě, zřackoval, praštil
tebou o dveře nebo tě škrtil?
Jestli jo, tak dávej bacha,
prosím tě. Rozhodně bys neměla
jet do nemocnice, aby ti ošetřili
zlomený prst, a mít mezi zuby
zbytky lidského masa. Aní
v krku nebo v žaludku.*

Nechala tělo krváčet do vykopané díry a odnesla chodidlo do garáže. Dala ho do mrazáku mezi hrášek a špenát. Pak přivedla celý systém k dokonalosti a z onoho známého šuplíku v kuchyni vylovila bílou samolepicí etiketu. Napsala na ni PRAVÉ CHODIDLO, přimáčkla ji na sáček a přiklopila víko mrazáku.

Zpátky ven a tam z něj sundat všechno oblečení. Modré manšestrové kalhoty s vyšoupanými koleny, černé tričko a tenký svetřík, dokonce i obnošené kárované boxerky, všechno pečlivě složit do komínku. Potáhla ho za druhou nohu, aby dostala odseknutý pahýl do díry. Pak rána sekerou nad vrásčité pravé koleno, kde už měl kůži celou rozmočenou. Rozmáchla se skutečně pořádně a ostří se zakouslo do spodní části stehenní kosti. Jenže tentokrát kost odolala, sevřela ocelové ostří a nechtěla ho pustit. V tu chvíli ucítila Lizzie cosi v žaludku, jako by se tam něco vzdouvalo, pak nával studeného potu na spáncích a nad horním rtem. Cítila paniku a strach z paniky. Trochu se tedy narovnála, uchopila sekeru jako golfovou hůl a zhluboka se nadechla, aby se uklidnila.

Zavřela oči, vytrhla sekeru ze stehenní kosti a opatrně ji položila na trávu. Šla do boudy pro pilu a po cestě si přitiskla zápěstí v gumové rukavici na horní ret, plně si vědoma toho, že si po tváři rozmaže krev.

Nohy ji však stále poslouchaly a hlava věděla, že má najít pilu a vykročit zpátky přes trávník. To bylo na tom nejdivnější. Věděla, co má dělat dál.

Jacob jí hned na začátku jejich manželství vyčetl, že se nedokáže soustředit na přítomnost. Tvrdil, že si nevšímá věcí kolem sebe. Alespoň ne všemi smysly. Na druhou stranu však byla z toho množství kyslíku a samoty v lese jako sjetá, a to tak moc, že jí někdy připadalo úplně nejlepší stočit se do klubička se psem. Říkal, že ji lituje, že nikdy nechce jet třeba do Londýna

nebo něco dělat. Nikdy nikam nejezdili a on na ni křičel: „To sakra nemůžeme naložit toho psa do auta a jít někam na výšlap?“

Zasunula zubaté ostří pily do rány, kterou prve udělala sekerou. Kost byla silná a těžká – nikdy nebyl žádný sportovec – a ona slyšela, jak se pod pohybujícími se zuby pily třští. Schválně nemyslela na kousky masa, nevnímala, jak ho pila trhá, ani vlhký pach řezničiny, který jí lezl do nosu. Tam na trávníku pochopila, skutečně poprvé pochopila, že některé věci jdou v hlavě úplně oddělit od reality a že jediná bolest, s níž se musí vypořádat, je její vlastní.

20. Všimni si, s jakou radostí jsi dala tu ruku do trouby, jako bys do ní ukládala za chladného březnového večera mladě jehňátko.

21. Uvař si pár brambor, které pak na tácu rozmačkáš s citrónovou šťávou a několika lístky máty natrhané na zahrádce.

22. Odolej nutkání dát tam hodně česneku. Vař normálně, jako uždycky.
23. Když zrovna nebudeš mít co dělat, myslí na to, kam pojeděš, až budeš mít tenhle měsíc za sebou. A nezapomeň, že by se ti mohlo povést zvládnout to dřív než za měsíc. Klidně by to šlo za týden. Ten měsíc sis dala jako termín jenom proto, aby ses zbytečně nehonila.
24. Dělej si radost. Uživej si maličkosti. Dopřej si plechovku koly. Cigáro. Ohřívadlo do postele. Bublínkovou koupel. Láhev vína.
25. Nebude to trvat ani měsíc. Spíš čtrnáct dní. Maximálně tři týdny.

Zpátky v kuchyni Lizzie vytáhla ruku z trouby a položila ji rovnou na talíř. Vydechla a odvážíla se podívat. Nemohla ji takhle nechat, s připálenou kůží, puchýři a nehty. Dokonce ani když kolem hezky nazdobila brambory. Vlastně to bylo ještě horší, protože brambůrky byly krásně čerstvé a drobné a ruka zčernalá a nafouklá, s prsty naopak na konci trochu rozplácenými a ohnutými, jako by se pokoušely zachytit plechu. I poté, co ji dozdobila hrachovými lusky, to byla stále Jacobova ruka. Dala zeleninu stranou, naklonila talíř a nechala ruku sjet zpátky na prkýnko. Pak vzala dřevěnou paličku a vši silou do ní praštila, takže ruka na hřbetu praskla a objevily se kusy bílého masa a popraskané žíly. Lizzie natáhlo, ale překonala to. Sebrala z desky stále se točící snubní prsten a pak se opřela a zavřela oči.

26. Nandej si na talíř jenom malé kousky a oblož je hráškem a kukuřicí.

27. Plácní k tomu velkou lžící rybzové marmelády a přidej špetku nebo dvě kvalitní mořské soli.

28. Odnes si talíř ke stolu a sedni si na židli. Na stůl dej víno a noviny nebo časopis. Strategicky umísti nějakou hodně barevnou fotoknižku (třeba tu o lesních ptáčcích?) a nespouštěj oči z obrázků.
29. Důst si rádio (zatím ještě nejsi ve stavu, kdy ti jakýkoli zvuk bude drásat nervy) nebo vezmi do ruky fix a něco si při jídle čmárej na papír. Základní je udělat všechno pro to, aby sis trochu usnadnila skutečnost, že jíš lidské maso. Proto klidně zkus u jídla číst nahlas, nebo pomalu trhej stránky z časopisu a vnímej ten zvuk.
30. Druhá možnost je podívat se na talíř, uvědomit si, co děláš, a pokusit se to pochopit. Bude se ti chtít zvracet. To klidně můžeš

a potom jez dál. Je pravděpodobné, že když se podíváš hned, přijde ti to potom snadněji. Začneš to všechno emočně zpracovávat.

Z dlouhodobého hlediska je tohle výhoda. Je to o hodně lepší než se vyděšeně dívat kamkoli jínam.

31. Ale na druhou stranu si uvědom, že dívat se jínam je přirozený reflex. Je to normální a lidské a úplně v pořádku. Vždyť to děláme všichni. Nemusíš u pečení sedět jako Šiva nebo stát u trouby jako válečník připravený k boji. Buddhista by totiž nic takového neudělal. Ani nic podobného. To, co tady teď děláš, je mnohem náročnější a vyžaduje to mnohem víc odvahy než cokoli, co kdy kdo udělal.

Lizzie začala jíst vidličkou a nožem. Na stole měla ještě lžičku, ale ta byla na zmrzlinu. Za chvilku však příbor odložila a podala pejskovi pod stůl vyprošené sousto. Postupně odlamovala manželovy propečené prsty, jako by to byla žebírka. Když musela zlomit menší kůstky v palci, zamračila se.

Podívala se na hodiny. Bylo skoro devět. Topení už se vypnulo, ale radiátor ještě hřál. Rita pod stolem seděla, jako by něco hlídala. Jen občas se pohnula a žďuchla hlavou do stolu, aby se připomněla, že tu stále je.

32. *Nachystej si hrnec na vývar.
Oškrábej větší mrkev a nakrájej
na kolečka. Pak jednu cibuli na
větší kousky. Nasekej si celerovou
nat. Dej všechno vařit a přidej
pár kulíček černého pepře, bobkový
líst, pár snítek čerstvé petrželky
a snítku čerstvého tymiánu.*
33. *Nech vývar pár dní probublávat
na mírném ohni. Kostí ti krásně
změknou a ty je pak jednoduše*

vyndáš naběračkou, rozmixuješ
a vrátíš do hrnce.

34. Tak se budeš postupně
propracovávat mrazákem, stačí
přidávat do vývaru zbytky
a koření. Vytvoříš z toho cosi
úžasného a voňavého. Možná by
se to dokonce hodilo jako
poslední jídlo.

3

Lizzie přidala do vývaru kůstky z ruky, které jí zbyly na talíři – vzala si na něj ten starý velký hrnec –, a pak naskládala talíře na kuchyňskou linku. Vývar trochu zapáchal, takže otevřela zadní dveře, aby větrala, a chvíli v nich jen tak stála, než jí jídlo sklouzne do břicha.

Pak si dala zmrzlinu a chvíli seděla u stolu a dívala se na keramické husy s hlavami skloněnými nad parapetem. Dostala je jako dárek od šéfa, když dělala v guildfordské kanceláři lodního zprostředkovatele. Pak ji ale propustili pro nadbytečnost a ona z nudy zatírala prasklinky malým štětečkem namočeným do barvy na keramiku. Po dvaceti letech od dokončení umělecké školy si připadala jako blázen, a když se Jacob přišel podívat, co dělá, taky se jen ušklíbl.

Vylezla v papučích na dřez a nohou odstrčila husy na bok. Natáhla se k záclonové tyči a sundala z ní konec. Pak tyč vytáhla, couvla a nechala sjet záclony na zem. Měli je ještě po jeho rodičích. Stejně jako skoro všechno tady byly staré, zatuchlé a neměla je ráda.

LP nebyla jenom zkratka pro lepicí pásku. Byly to

taky iniciály – Lizzie Prainová. Teda ne že by to hrálo nějakou roli. Mohl ji mít připsanou na seznamu? Nechtěl jí náhodou něco koupit, nějakou maličkost, aby jí dal najevo, že na ni myslí a že by to chtěl dát znova dohromady? Ale spíš to byla fakt jenom lepicí páska. Nebo jí chtěl možná něco říct. Třeba: „Říct LP, že jedu odpoledne za Joannou do Londýna.“ Ale něco takového by se jí vůbec neobtěžoval říkat. Nikdy to nedělal. Prostě tam jel a neřešil to. Mezi nimi už nic nezůstalo. Asi tam nikdy nic nebylo. Snad jen společná potřeba někoho mít, k někomu patřit.

Stav jejich vztahu se dal přirovnat k jejich lednici. Byla prázdná a police staré a zašedlé. Nikdy nebyli moc společenští. Nikdy se moc nestýkali s lidmi. Dům měl nízké stropy a oba asi měli pocit, že jejich domek na konci polní cesty a uprostřed mokřadu je na jakoukoli zábavu příliš malý. Ani neměl ceduli s číslem popisným. To ale samozřejmě nebyla Jacobova vina. Dostal ho od tety Jane, která mu ho odkázala. Úplně nadšený se sem přistěhoval ze severní Anglie s krabicí gramodesek punkových kapel a starými záclonami. Lizzie vytáhla z lednice staré zavařovací sklenice, opláchla je ve dřezu, pořádně je umyla prsty a pak je dala do krabice, kam třídili sklo. Když si stahovala rukavice, gumově to plesklo. Nejzásadnější bylo uvažovat prakticky. Hned ráno obejde barák a posbírá všechno, co se dá vyhodit.

35. Měj pořád na stole kupku čistých papírů. Nebo blok v kroužkové vazbě. Dělej si seznam věcí, které potřebuješ nakoupit. Nejde o to, abys zbytečně utrácela, ale myslí na to, že po pár dnech budeš toužit po úplně obyčejných věcech. Krupicová kaše? Rýže? Vyndej si je ze skříňky a dej si je na kuchyňskou desku, abys opticky vykompenzovala chut masa. Jáhly mají uklidňující účinky. Ve Farnhamu je obchod se zdravou výživou. Co kdybys tam skočila a koupila pytlík jáhlové kaše? Mohla bys to uzít po cestě do banky a rovnou zjístit, co s tím společným účtem.

36. Co takhle celerové chipsy?

37. Citróny.
38. Mandarínky.
39. A v kuchyni musí být pořádek čisto. Je třeba neustále likvidovat všechny důkazy. Nedopalky do koše. Uklízej po sobě. Utěrky házej do myčky spolu s nádobím, ať se hezky vyperou v horké vodě. Stůl i pracovní desku pořádně utírej.
40. Dej psaní pelech k sobě do ložnice, třeba ti to pomůže necítit se tak sama.
41. Nímo chodem, v téhle fázi života jsi úplně sama. Jako by ses toulala po Tichém oceánu zkušeností.
42. Tohle si zapamatuj, až se zase budeš trápit.

43. *Je to jenom osamělost.*

44. *A ta zmizí.*

Neřekla by úplně, že mu prokázala laskavost. Ty jeho deprese ho několikrát v minulosti dohnaly blíž smrti, než se ona kdy ocitla, ale nikdy si nebyla jistá, jestli se fakt chtěl oddělat.

Jednou ho našla, jak se chce oběsit na stromě. Stál na plechovkách od barvy, které si natahal do rohu zahrady. Asi to byla jenom demonstračka. Otočil se k baráku a uviděl ji stát v kuchyni u okna. Za chvilku to vzdal. Vytáhl krk z oprátky, vrátil se s úsměvem dovnitř a dal vařit vodu na kafe.

Nevyznal se ani sám v sobě. Z blbě nálady byl schopen se posunout do takového divného stavu, kdy se jízlivě usmíval a oči mu sice zářily, ale zároveň v nich byl strašně tvrdý pohled. Jako by kolem sebe postavil zeď. Lizzie měla pocit, že jedna z věcí, které by mohla jeho konzumací získat, je trochu detailnější náhled do jeho nitra. Doufala, že až bude mrazák prázdný, bude schopna napsat alespoň jednu věc, kterou se Jacob díky životu s ní naučil. Rozhodně to nebyla trpělivost. Ne ten druh trpělivosti, který spočívá v tom, že přestanete myslet na sebe a mluvit o sobě a jednoduše poslouchá-